

Om ofte stilte spørsmål

I denne spalten gjengis utvalgte spørsmål som er kommet til Revisorforeningens henvendelsessystem. Revisorforeningen har etter beste evne avgitt svar basert på de konkrete saksforholdene, men påtar seg ikke rettslig ansvar for riktigheten, fullstendigheten eller anvendeligheten av de svar som er gjengitt.

Forutsetningen om fortsatt drift og revisors arbeid

Kategori: revisjon, korona, fortsatt drift

Spørsmål: Tiltakene som er gjort for å hindre spredning av koronaviruset, kan ha stor betydning for mange virksomheter, og kan påvirke foretakenes evne til fortsatt drift.

Hva bør jeg gjøre ved revisjon av årsregnskapet?

Svar: Revisors oppgaver og plikter ved vurderingen av enhetens evne til fortsatt drift følger av ISA 570 og innebærer å innhente tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis for å konkludere på at bruk av forutsetningen er riktig, eller å konkludere på hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til virksomhetens evne til fortsatt drift.

I lys av koronautbruddet og tiltakene som gjennomføres nå, kan vi i denne situasjonen konkludere med at hendelser eller forhold er identifisert. Det følger da av ISA 570 punkt 16 hvilke ytterligere revisjonshandlinger som kreves av revisor.

Det forutsettes at dette blant annet omfatter å vurdere ledelsens planer og mulighet for tiltak for den aktuelle situasjonen, for eksempel:

- Inntektsbortfall
- Kostnadsreduksjoner for å sikre fortsatt drift
- Opprettholdelse av drift om flere ansatte blir syke ev. satt i karantene
- Likviditetssituasjonen, kan man gjøre opp sine forpliktelser etter hvert som de forfaller
- Er det tatt kontakt med kredittinstitusjoner for tilgang til likviditet/ endrende lånevilkår
- Opprettholdelse av drift om flere ansatte blir syke ev. satt i karantene
- Bør det gjennomføres permitteringer
- Stenge deler av driften
- Stenge hele driften midlertidig
- Utarbeide ulike scenarier

Revisor skal evaluere ledelsens vurdering av evne til fortsatt drift, og tidshorizonten skal normalt dekke 12 måneder fra balansedagen. Revisor skal også vurdere om ledelsens vurderinger omfatter all relevant informasjon som revisor har blitt kjent med som følge av revisjonen, herunder hendelser etter balansedagen.

Dersom revisor konkluderer med at ledelsens bruk av forutsetningen om fortsatt drift er riktig etter forholdene, men det foreligger en vesentlig usikkerhet, skal revisor, jf. ISA 580 punkt 19, fastslå om regnskapet presenterer usikkerheten på en riktig måte.

Revisjonsberetning og forutsetning om fortsatt drift

Kategori: revisjon, korona

Spørsmål: Flere virksomheter vi reviderer har som følge av tiltakene som er iverksatt rundt koronaviruset, fått usikkerhet av betydning ved vurdering av forutsetningen om fortsatt drift.

Alle de aktuelle foretakene er «små foretak», og det kreves da redegjørelse i note om usikkerheten. Vil dette også medføre at jeg må omtale usikkerheten om forutsetningen om fortsatt drift i et separat avsnitt i revisjonsberetningen?

Svar: Før avgivelsen av revisjonsberetningen, må revisor ha gjort det som er nødvendig for å følge opp at konsekvenser av koronavirusutbruddet er reflektert på riktig måte i årsregnskapet.

Konsekvenser for revisors beretning som følge av usikkerhet om fortsatt drift er regulert i ISA 570 punkt 21–24.

Dersom bruk av forutsetningen om fortsatt drift er riktig, men det foreligger vesentlig usikkerhet, skal dette være redegjort for i note, jf. regnskapsloven § 7-46. Dersom revisor finner at opplysningene i noten er tilstrekkelige,

skal det avgis umodifisert konklusjon og revisjonsberetningen skal inneholde et separat avsnitt med overskriften «Vesentlig usikkerhet knyttet til fortsatt drift».

I dette avsnittet skal det henvises til noten i regnskapet som gir opplysninger om forholdene og videre angi at disse forholdene indikerer at det foreligger en vesentlig usikkerhet som kan skape tvil av betydning om enhetens evne til fortsatt drift. Videre skal det anføres at revisors konklusjon ikke er modifisert som følge av forholdet. Se også eksempel P2 i Revisorforeningens eksempelsamling med revisjonsberetninger.

Dersom det ikke er gitt tilstrekkelige opplysninger om den vesentlige usikkerheten i regnskapet, skal revisor avgis en konklusjon med forbehold eller negativ konklusjon, jf. ISA 580 pkt. 23 og ISA 705.

Dersom regnskapet er utarbeidet på grunnlag av forutsetningen om fortsatt drift, men revisor er av den oppfatning at ledelsens bruk av forutsetningen om fortsatt drift ved utarbeidelsen av regnskapet ikke er riktig, skal revisor avgis en negativ konklusjon, jf. ISA 580 pkt. 21.

Foretaket skal ikke basere regnskapet på forutsetningen om fortsatt drift hvis det etter balansedagen vedtas en intensjon om å likvidere foretaket eller innstille driften, eller fortsatt drift ikke er et realistisk alternativ.

Usikkerhet om fortsatt drift oppstått etter balansedagen

Kategori: regnskap, korona

Spørsmål: Jeg er revisor for et mindre hotell. Det er sterkt berørt av tiltakene som er innført for å redusere mulig koronasmitte. Styret planlegger å ferdigstille årsregnskapet på et møte om få dager. Pr. i dag har de permittert 23 av 26 ansatte og holder midlertidig

stengt. Hvordan påvirker dette forutsetningen om fortsatt drift?

Svar: I vurderingen av forutsetningen om fortsatt drift, skal foretaket ta i betraktning informasjon om forhold oppstått både før og etter balansedagen.

Dette gjelder informasjon som blir kjent helt frem til dato for styrebehandlingen av årsregnskapet. Dette følger av NRS 3 punkt 6 og NRS 8 punkt 8.13.

Dersom det er usikkerhet om fortsatt drift, men forutsetningen om fortsatt drift legges til grunn, skal det opplyses om usikkerheten i note, jf. regnskapsloven § 7-46. Om forutsetningen legges til grunn, må selskapet redegjøre for den situasjonen selskapet er i.

Foretaket skal ikke basere regnskapet på forutsetningen om fortsatt drift dersom det etter balansedagen vedtas en intensjon om å likvidere foretaket eller innstille driften, eller at fortsatt drift ikke er et realistisk alternativ. I så fall skal det utarbeides et regnskap med henblikk på avvikling, se NRS 8 punkt 8.13.

Ny arvelov trer i kraft fra årsskiftet

Den nye arveloven trer i kraft fra 1. januar 2021.

I hovedsak videreføres gjeldende arveregler, men det er lagt vekt på at loven skal være mer moderne og brukervennlig og lettere å forstå både for profesjonelle aktører og for folk flest.

Den viktigste endringen er at den såkalte «pliktdelsarven» til hvert barn heves fra én million kroner til 15 ganger grunnbeløpet i folketrygden (G), ca. 1,5 millioner kroner, men aldri mer enn tilsvarende barnets andel av to tredeler av det far eller mor etterlater seg. Det gjøres ikke endringer i barnebarns rett til arv. Ett år etter at den nye loven trer i kraft, vil den nye pliktdelsarven gjelde også når barnas arverett i testament er begrenset til den «gamle» pliktdelsarven på én million kroner.

Samtidig øker friheten til å bestemme over verdifulle gjenstander i testament. Om arvelater etterlater seg en eiendom som overstiger arvingens del av arven, kan arvelater i testament fastsette at arvingen skal arve eiendommen mot å betale boet den overstigende verdien.

Arveoppgjør som pågår før den nye loven trer i kraft, vil sluttføres etter dagens regler. Når den nye arveloven settes i kraft, oppheves arveloven fra 1972 og skifteloven fra 1930.

Lav mva-sats reduseres

Det er foreslått at lav sats mva reduseres fra 12 % til 8 %. Tidspunktet for når dette skal gjelde fra, er ikke avgjort ennå. Ordningen for nedsatt sats vil gjelde for persontransport, overnatting, allmennkringkasting samt adgang til kino, idrettsarrangementer, fornøylesparker og opplevelsessentre.

Nyttige nettsider om koronaviruset

I tillegg til informasjonen på revisorforeningen.no finner du nyttig informasjon relatert til koronaviruset blant annet på nettsidene som er omtalt nedenfor.

Koronavirus og skatt

Skatteetaten har nå publisert en egen side med opplysninger om tiltakspakker som er foreslått og vedtatt om de økonomiske konsekvensene av koronavirusutbruddet. Det betyr endringer i både satser, avgifter, sanksjoner og frister.

Les mer på: skatteetaten.no/tiltakspakker/

Informasjon fra NAV

Informasjon fra NAV i forbindelse med koronaviruset finnes på: www.nav.no/person/koronaveiviser

Her finnes blant annet informasjon om:

- Spørsmål og svar i forbindelse med koronaviruset
- Hvordan du kommer i kontakt med NAV nå
- Permitteringsregler og ev. rett til dagpenger?
- Omsorgsdager: Arbeidstakere, selvstendig næringsdrivende og frilansere kan bruke omsorgsdager
- Permitteringer – informasjon til arbeidsgivere
- Koronavirus – informasjon til selvstendig næringsdrivende og frilansere
- Koronavirus – vilkår om aktivitet for deg som mottar ytelser fra NAV
- Koronavirus og arbeidsmarkedstiltak

SAF-T regnskapsfil – utsettelse

Skattedirektoratet har fått spørsmål om hvordan Skatteetaten vil forholde seg til bokføringspliktige virksomheter som grunnet koronapandemien ikke rekker å bli klare til å produsere en SAF-T-regnskapsfil innen 10. april 2020. Skattedirektoratet har besluttet at det ikke er nødvendig å søke om dispensasjon dersom man blir forsinket grunnet koronapandemien.